

2025-04-22

SYNPUNKTER

SOCN 2025-00115

Remitteringsinstans Dnr: U2025-00722, SOU2025:27

Synpunkter till remiss En socionomutbildning i tiden (SOU 2025:27) från Utbildningsdepartementet

Sammanfattning

Socialnämnden delar utredarens bedömning att socionomutbildningen behöver anpassas efter dagens samhällsutmaningar. Nyexaminerade socionomer behöver vara rustade för att möta de utmaningar och behov som finns i dagens samhälle. Socialnämnden ställer sig positiv till utredningens förslag såsom att kunskap i juridik och verksamhetsförlagd utbildning får en stärkt roll i examensordningen. Socialnämnden ställer sig även positiv till att det blir ett ökat fokus på bland annat ungdomskriminalitet samt hedersrelaterat våld. Det är även positivt att andra målgrupper inkluderas i examensordningen, såsom äldre personer och personer med funktionsnedsättningar. Socialnämnden saknar dock en fördjupad beskrivning av, och fokus på livsbetingelser för personer med beroendeproblematik och för personer som lever i ekonomisk utsatthet.

6.1 Aktuella samhällsutmaningar

Socialnämnden ser positivt på förslaget om förändringar i examensordningen som innebär att studenterna ska ha kunskap om aktuella samhällsutmaningar inom området socialt arbete. I förslaget till ny examensordning anges bland annat kunskapsmål om livsbetingelser för äldre, personer med funktionsnedsättning och barn- och unga som riskerar att utveckla en kriminell livsstil. I den nya socialtjänstlagen får socialnämnden ett tydligare brottsförebyggande ansvar varför förslaget till ny examensordning om kunskap att förebygga och motverka ungdomskriminalitet ligger i linje med den nya lagstiftningen.

Socialnämnden saknar dock en diskussion om och fokus på, livsbetingelser som rör människor i fattigdom och ekonomisk utsatthet liksom livsbetingelser för människor med substansbruk och beroendeproblematik.

6.2 Arbetssätt och samverkan

Socialnämnden är också positiv till förslagen till förändringar i examensordningen som

innebär att studenterna ska kunna visa förmåga att kritiskt granska, bedöma och använda relevant information för att kunna bidra till utvecklingen av yrket och verksamheten. Den nya socialtjänstlagen som förväntas träda i kraft under 2025 ställer krav på att socialnämnden ska bedriva verksamhet i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet varför socialnämnden är positiv till att detta synliggörs i examensordningen.

6.3 Utbildning i juridik

Inom det sociala arbetet är juridiska kunskaper av stor betydelse. Socionomer behöver ha kunskap inom flertalet juridiska områden för att förstå lagar och regler som styr arbetet samt om enskildas rättigheter och skyldigheter. Socialnämnden ser positivt på att förslaget anger en lägsta nivå för att få en enhetlighet i utbildningen och ge studenter samma juridiska kunskaper som grund. Om studenterna har en juridisk kunskap när de är nyexaminerade underlättar det introduktionen i det sociala arbetet.

6.4 Verksamhetsförlagd utbildning (VFU)

För att öka socionomers praktiska färdigheter och förbereda studenter på yrkeslivet är VFU under studietiden viktig. Socialnämnden ställer sig positiv till förslaget om att VFU ska omfatta minst 30 högskolepoäng. Socialnämnden är positiv till utredarens bedömning av att statens ersättning för VFU behöver stärkas. Socialnämnden anser att ersättning till kommunerna för VFU skulle höja kvaliteten och säkra en jämlik tillgång till VFU-platser över landet. Socialnämnden ställer sig också positiv till förslaget att Förbundet Sveriges Socionomutbildningar (FSSOC) ska utveckla och ansvara för en nationell struktur för samverkan för att tillse att utbildningsplatser för VFU.

Övriga synpunkter på utredningen

Enligt utredningens förslag kommer flera områden inom socionomprogrammet att få större vikt. Eftersom förslagen om utökat fokus på flera målgrupper och områden ska rymmas inom dagens socionomprogram om 210 högskolepoäng ser socialnämnden en risk för att viktiga delar som finns inom programmet idag kan komma att minska. Det är avgörande att socionomutbildningen anpassas till de förändringar som sker i samhället, men det är också av vikt att utbildningen inte blir allt för fragmenterad och att fokus på andra målgrupper och områden än de som behandlas i förslaget minskar.

Socialnämnden har inga synpunkter på förslaget om att Universitet och högskolor ska besluta om alternativt urval baserat på arbetslivserfarenhet för tillträde till socionomprogrammet.

Filip Wiljander
Ordförande
Socialnämnden

Åse Linnerbäck
Tf. social- och äldredirektör
Stadsledningskontoret